

كورد دهییت سه ما و سیاست له یهك جیابكاته وه!

نزار جاف

nezarjaff@gmail.com

تهنگه ژه ی ئەم دواییه ی نیوان هاوپهیمانییه تی كورد و، سه روک وهزیرانی عیراق ئیبراهیم جه عفه ری، پتر له ئاراسته یهك و، زیتیر له واتیه کی گرته خو ی، به لام هر هر و هك چۆن "هه موو ریگه كان ئاراسته كه یان به ره و رۆمایه"، ئەوا به هه مان شیوه، ناوه روک و هه موو ئەو شتانه ی كه له و تهنگه ژه یه ده كه ویته وه راسته وخۆ په یوه سته به بابته تی شه ری ده سه لات. هه لبه ته خویندنه وه یهك بۆ ئەو كه سایه تیبه عه ره بانه ی كه ده سه لاتیان له دوای دارمانی سه دام گرته ده ست، ئەو راستیه روون ده كاته وه كه واشنگتۆن ناخواریت له م بارودوخه ی ئیستای عیراقدا، هیچ رووخساریکی عه ره بی توانای ئەوه ی هه بیته بنچینه یه کی هیز له هه ره می ده سه لاتی عیراقیدا وه ده ست به ییت. ئەم بزافه سیاسییه كه هه ندیک جار شیوازی مانۆریکی ته کتیکی ده گرته خو ی، کۆشکی سپی به یارمه تیبه کی سه ره کی هاوپهیمانییه تی كوردستان جیبه جی ده كات. چاوخشانده وه یهك به قۆناعی ده سه لاتی "ئه یاد عه لاوی" و، جۆری په یوه ندی له گه ل هاوپهیمانییه تی كوردستان و، به راوردکردنی له گه ل قۆناعی ئیستای جه عفه ری، ئەوه ده خاته روو كه هاوپهیمانییه تی كوردستان وهك بالیکی سیاسی ئه كتیف و کاریگه ر له گۆره پانی سیاسی عیراقیدا، گه مه كه به ره وشیک ئه نجام ده دات كه ته نها به قازانجی ئه مریکا به پله ی یه كه م و، كورد به پله ی دووهم بشکیتته وه. له راستیشدا بوونی سه نته ریکی سه قامگیری ده سه لات له به غدا كه بتوانیت ببیته ته وه ریک بۆ كۆکردنه وه ی باله سیاسییه عه ره بیه كان، هه رگیز به سوودی واشنگتۆن و هاوپهیمانییه تی كوردستان كۆتایی نایه ت. لی ره شه وه، هه ر دوابه دوای ئەو جو له سیاسییه سه ره بخۆیا نه ی كه جه عفه ری له سه ر ئاستی عیراق و، ولاتانی ناوچه كه نواندی و، ویستی له میانه یانه وه نامه یه کی پر و اتا ئاراسته ی ولاتانی عه ره بی و، ئیران و تورکیا بکات، ئەو نامه یه کی كه کۆشکی سپی به ر له ولاتانه له واتا و مه به سستی راسته قینه ی تیگه یشت. جه عفه ری، هه ر وهك عه لاوی، ده خواریت په یوه ندی له گه ل كوردا، بکاته بابته تیکی ته کتیکی بۆ خزمه تکردنی مه به سستیکی ئیستراتیجی كه ئه ویش بنیاتنای پیگه یه كه ده سه لاتی به هیزه له به غدا كه بتوانیت له دواروژدا و، به هۆی فشاری هیزه وه بۆچوونی خو ی به سه ر باله سیاسییه کانی دیکه "كه كورد یه كه میانه"، به لئ راسته مام جه لال وهك سیاسه تمه داریکی خاوه ن ئەزموون و، ئه كتیف، هه رگیز یه کیکی وهك جه عفه ری ناتوانیت كۆنترۆل و ئاراسته ی بکات و، هه روه ها ئەو چوارچیوه "قه خری" یه ی ده سه لاتی سه ره کۆمار تاله بانی به هۆی لیها تووی و ئەزموونی سیاسی دیرینه وه توانی له و قه واره یه ی ده ربکات و، جه عفه ری بخاته سوچیگه وه كه ده بوو سه ره کۆماری تیدا هه شار بدریت. هه رچه نده ناییت لی ره شدا پشتگیری کۆشکی سپی بۆ مام جه لال له مللانیکردنیدا له گه ل سه روک وهزیرانی عیراقدا له یادبکه ین، چونکه ئه مریکا له هه موو حاله ته كاندا، ته نها ده توانیت له گه ل كوردا ئامانج و مه به سته کانی خو ی به ده ست به ییت و، هه رگیز ناتوانیت هیچ جۆره متمانه یه ك به باله

سیاسییه‌کانی شیعه بکات به تاییه‌تی کاتیک جولّه سیاسییه گومانلیکراوه‌کانی تاران له‌گه‌ل ئه‌و باله سیاسیانه‌دا به روونی ده‌بینریت و، پیوستی به تیرامان و شرۆفه‌کردنیش نییه! به‌لام، له هه‌مان کاتیشدا، نابیّت کورد"له چوارچیوه‌ی هاوپه‌یمانییه‌تی کوردستاندا"، تهنه‌ها له‌سه‌ر نۆته‌ی موزیکه براگماتییه‌که‌ی ئەمریکا سه‌ما بکات و، وابزانیت که هه‌ماهه‌نگی له نیوان ئه‌و دوو ره‌هه‌نده‌دا به‌لگه‌یه‌کی کۆتایی بۆ مسۆگه‌رکردنی ئاینده‌ی پرۆژه‌ی سیاسی کورد. تیۆدۆر هیزتزل، له‌گه‌ل ئه‌وه‌ی که توانی گه‌وره‌ترین هیزی سیاسی له جیهاندا به‌ر له جه‌نگی جیهانی یه‌که‌م قایل بکات به ده‌رکردنی "به‌لینی بلفۆر"، بۆ دروستکردنی نیشتمانیک بۆ جووله‌که‌کانی جیهان، که‌چی له هه‌مان کاتیشدا له‌سه‌ر زه‌وی ریگه‌ی بۆ پیاده‌کردنی ئه‌و "به‌لینه‌"خۆش ده‌کرد. بۆیه نابیّت باله سیاسییه کوردستانییه‌کان وابزانن که کورد تهنه‌ها ده‌م داچه‌قاندنی له‌سه‌ره‌ و، ئەمریکا بۆ خۆی پارووه‌که ده‌کاته ناو ده‌می کورده‌وه! گۆرینی جه‌غه‌ری، ده‌بیّت له‌گه‌ل ئەنجامدانیدا، کورد خالیکی پراکتیکی به‌ده‌ست هینابیّت و، ئەم خاله‌ش له دژ رووخساری دوا‌ی جه‌غه‌ری به‌کاری به‌یئیت، چونکه سیاسه‌ت له خۆیدا بریتییه له گۆرانیکی به‌رده‌وامی هیل و ئاراسته‌کان له ده‌وری چه‌قی مه‌به‌ستی سه‌ره‌کیدا، ده‌بیّت کوردیش له سایه‌ی جولّه و، گۆرانی ئه‌و هیل و ئاراستانه که‌لینیکی باش و گونجاو بۆ خۆی بدۆزیته‌وه و، بچیته ناو جه‌رگه‌ی یارییه‌که‌وه وه‌ک یاریزانیکی سه‌ره‌کی "وه‌ک ئیسرائیل" نه‌ک یه‌ده‌ک "وه‌ک تورکیا" و، ئەم کاره‌ش تهنه‌ها به تیکه‌لاوکردنی به‌رژه‌وه‌ندییه‌کانی کورد له‌گه‌ل ئەمریکادا ئەنجام ده‌دریت، پرسیاره‌که‌ش ئه‌وه‌یه: سه‌رکردایه‌تی سیاسی کورد بۆ ئه‌و مه‌به‌سته ده‌بیّت هیچی کردیّت!!